

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.VI.37.060/2018/15.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Vitál-Eigner Beáta előadó bíró, Dr. Sugár Tamás bíró

A felperesek: INFORM MÉDIA Lapkiadó Kft. I. rendű (4031 Debrecen, Balmazújvárosi út 11.)

Mediaworks Hungary Zrt. III. rendű (1034 Budapest, Bécsi út 122-124.) úgy is, mint a Pannon Lapok Társasága Kiadó Kft. volt II. rendű (8200 Veszprém, Házgyári út 12.) jogutódja

Az I. rendű felperes képviselője: Jókay & Társai Ügyvédi Iroda (1126 Budapest, Németvölgyi út 18., ügyintéző ügyvéd: Dr. J I)

A III. rendű felperes képviselője: Kálmán, Szilasi, Sárközy és Társai Ügyvédi Iroda (1123 Budapest, Alkotás út 39/C., ügyintéző ügyvéd: Dr. S Sz) és Hetényi Ügyvédi Iroda (1133 Budapest, Váci út 76., ügyintéző ügyvéd: Dr. H K)

Az alperes: Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány út 5.)

Az alperes képviselője: Dr. Nacsa Mónika kamarai jogtanácsos

A per tárgya: versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes

A felülvizsgálati kérelem száma: 99.

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2016. július 18-án kelt 16.K.30.123/2015/89. számú ítélete

A másodfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Fővárosi Törvényszék 2017. október 4-én kelt 1.Kf.650.136/2016/11. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 1.Kf.650.136/2016/11. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

Az I. rendű, a III. rendű felperes és az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét személyenként 1.500.000.- (egymillió-ötszázezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes a 2014. október 20. napján kelt Vj/23-322/2011. számú betekinhető változatú határozatában megállapította, hogy
- I. Az Axel Spinger-Magyarország Kft. (jogutódja a III. rendű felperes, a továbbiakban: III. rendű felperes), a Russmedia Kft. (hatályos cégneve: INFORM MÉDIA Lapkiadó Kft., a továbbiakban: I. rendű felperes) 2000. májusától, a Lapcom Kiadó Zrt. 2000 novemberétől és a Pannon Lapok Társasága Kiadó Kft. (volt II. rendű felperes, jogutódja a III. rendű felperes, a továbbiakban: Kft.) 2002 májusától 2010. április 19-ig átfogó versenykorlátozó célú piacfelosztó megállapodás részesei voltak azzal a céllal, hogy tartózkodnak az egymás földrajzi területeire történő célzott belépéstől, valamint hogy
- II. A III. rendű felperes, az I. rendű felperes, a Lapcom Kiadó Zrt. és a Kft. 2010. júniusában és 2011. szeptemberében, továbbá a III. rendű felperes és az I. rendű felperes 2010. decemberében és 2011. júniusában versenykorlátozó célú összehangolt magatartást tanúsítottak, amikor a megyei – nyomtatott vagy elektronikus – kiadványaikban nem közös vagy bizományosi értékesítés keretében történő hirdetések áraival, az azokra ható körülményekkel kapcsolatos, üzletileg érzékeny információkat osztottak meg egymással.
- [2] A jogsértések miatt a III. felperest 615.471.000.- forint, az I. rendű felperest 480.836.000.- forint, míg a Kft.-t 755.422.000.- forint bírság megfizetésére kötelezte.
- [3] Indokolásában – a részletesen bemutatott bizonyítékokra utalással -levezette, hogy a feltárt jogsértés egy cél alapú, potenciális versenytársak között létrejött és végrehajtott piacfelosztást valósított meg.
- [4] Leszögezte, hogy a megyei napilap kiadás piacára való belépés szempontjából az eljárás alá vontak vitathatatlanul egymás potenciális versenytársainak minősültek.
- [5] Az eljárás alá vontak versenykorlátozó célú, átiógó piacfelosztó megállapodásban vettek részt az által, hogy vállalták, tartózkodnak az egymás földrajzi területeire történő célzott belépéstől, megsértve ezáltal a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 11. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat, különös tekintettel a Tpv. 11. § (2) bekezdés d) pontjára.
- [6] A jogsértés szankciójának alkalmazásánál a Tpv. 78. § (1) bekezdésében, valamint a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa Elnökének a Tpv. 11. és 21. §-a, illetve az EUMSZ 101. és 102. cikke szerinti tilalmakba ütköző magatartások esetén a bírság megállapításának összegéről szóló 1/2019. számú közleményéből (a továbbiakban: Bírságközlemény) indult ki.
- [7] Eljárás alá vontanként részletezte az egyes bírságtényezőkre adott pontszámokat.
- [8] Mivel a Bírságközleményben leírt számítási módszer alkalmazásával adódó bírságmértékek valamennyi eljárás alá vont esetében lényegesen meghaladták a Tpv. 78. §-a szerinti bírságmaximumokat, ezért mindegyik eljárás alá vont esetében a törvényileg megengedett maximális bírság került kiszabásra.

A kereseti kérelmek és az ellenkérelem

- [9] Az I. rendű felperes keresetében a határozat megváltoztatásával a bírság 100.000.000.- forintra való csökkentését kérte.
- [10] A Kft. a határozat rendelkező rész I. pontjának rá vonatkozó rendelkezéseinek, valamint a bírságszabás rá vonatkozó rendelkezéseinek hatályon kívül helyezését, másodlagosan e rendelkezések hatályon kívül helyezése mellett az alperes új eljárásra kötelezését,

Kfv.VI.37.060/2018/15.

harmadlagosan a kiszabott bírság és az ahhoz kapcsolódó indokolás hatályon kívül helyezését, míg negyedlegesen a bírság csökkentését kérte.

- [11] A III. rendű felperes a határozat megváltoztatásával a bírság mellőzését, vagy összegének érdemben, jelképes mértékűre csökkentését kérte.
- [12] Álláspontjuk szerint a határozat sérti a Tpv. 78. § (3) bekezdését, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/B. §-át, ezen túl a Kft.
- [13] a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50. § (1) bekezdésében foglaltak megsértésére is hivatkozott.

Az elsőfokú ítélet

- [14] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes határozatát megváltoztatta és a kiszabott bírság összegét az I. rendű felperes tekintetében 235.609.000.- forintra, a Kft. tekintetében 370.156.000.- forintra, míg a III. rendű felperes tekintetében 301.580.000.- forintra mérsékelte, ezt meghaladóan a kereseteket elutasította.
- [15] Indokolása szerint az alperes jogszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a felperesek és a Kft. esetében a Tpv. 11. § (1) bekezdése szerinti jogsértés megállapítható. Indokolásában utalt a III. rendű és I. rendű felperesek közötti szerződésre, amelynek tartalma szerint a felek kölcsönösen tartózkodnak egymás piacaira való belépéstől. A közömbösség, a figyelmen kívül hagyás nem elégséges annak igazolására, hogy a Kft. az alperes által megállapított jogsértésben ne vett volna részt. Utalt a per során meghallgatott egyik országos napilap vezetőjének, L. I. (a továbbiakban: L. L.) tanúvallomására, amely szerint a megyei lapok piacára új résztvevőként való bejutása gazdaságilag irracionális volt, illetve hogy a lapok piacára való belépésre tett törekvésük nem volt sikeres. Az alperes által beszerzett egyéb bizonyítékokra is figyelemmel leszögezte, hogy az alperes az érintett piacokat feltárta, a felperesek piaci szerepeit megfelelően rögzítette és helytállóan állapította meg, hogy egymás potenciális versenytársainak minősültek az adott piacon.
- [16] Érvelése szerint a feltárt jogsértéshez kapcsolódó bírságszankció tekintetében az alperes eleget tett a Ket.-ben előírt indokolási kötelezettségének, azonban a legmagasabb összegű bírság kiszabása a bírósági eljárásban feltárt méltányolható körülményekre figyelemmel eltúlzottnak tekinthető. Az alperes nem kellően vette figyelembe azt a tényt, hogy a felperesek magatartása ténylegesen a piacra gyakorolt hatás kiváltására, a piac torzulásának előidézésére nem volt alkalmas. Az adott megyei lapok piacán az új belépést gazdaságilag irracionális döntés akadályozta meg elsődlegesen, nem a felperesek magatartása. A kiszabott bírságokat a kerekítés szabályai mellett 49%-os mértékre mérsékelte figyelemmel arra a hangsúlyozottan értékelendő tényre is, hogy a felperesek az adott piaci pozícióikat kívánták bebiztosítani. A bírság további mérséklésére ezért nem látott lehetőséget.

A másodfokú ítélet

- [17] A Fővárosi Törvényszék a Kft., a III. rendű felperes és az alperes fellebbezésére, valamint az I. rendű felperes csatlakozó fellebbezésére eljárva hozott jogerős ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az alperes határozatának a Kft.-re vonatkozó rendelkezéseit, valamint az I. és III. rendű felpereseket bírság fizetésére kötelező rendelkezéseit hatályon kívül helyezte, az alperest ez utóbbiak körében új eljárásra kötelezte. Kötelezte továbbá az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű felperesnek 12.000.000.- forint, a Kft.-nek 20.000.000.- forint, míg a III. rendű felperesnek 14.000.000.- forint együttes első és másodfokú perköltséget.
- [18] Indokolása szerint mind az alperes, mind az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a

Kfv.VI.37.060/2018/15.

következtetésre, hogy a nem általa uralt megyén kívüli más megyékben a felperesek egymás potenciális versenytársai voltak. Tévedett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor a kiszabott bírságot túlzottnak értékelve úgy vélte, hogy az alperesi bíróság kiszabás körében konkrét jogszabálysértés megállapítása nélkül állapíthatja meg a bírságösszeget.

- [19] Megítélése szerint a saját és a többiek piacát is ismerő felperesek önnön gazdasági érdekeik szem előtt tartása miatt tartózkodtak egymás piacára történő belépéstől és nem azért, mert a piacra lépés realitására tekintettel arról megállapodtak.
- [20] Alapvető bizonyítékként értékelte az alperes 2016. augusztus 3. napján hozott Vj/58-66/2016. számú jogerős határozatát, amellyel az alperes engedélyezte, hogy a Kft. felett a III. rendű felperes közvetlen egyedüli irányítást szerezzen. Ennek azért tulajdonított jelentőséget, mert ebben a döntésében az alperes leszögezte, hogy a Kft. és a III. rendű felperes nem egymás közeli versenytársai. A döntés utalt még arra, hogy a papír alapú sajtótermékek iránti igény tovább csökken.
- [21] A másodfokú bíróság mindezekre figyelemmel azt a következtetést vonta le, hogy a nem létező piacra lépéstől való tartózkodás, mint cél tartalmatlan, teljesítése lehetetlen. A felperesek és a Kft. megállapodásában és későbbi magatartásukban az a belátás tükröződött, hogy nem rendelkeznek a másik piacának elvételéhez szükséges erővel, többen pedig az azonos piacon nem képesek fennmaradni. Miután a felperesek, illetve a Kft. magatartása versenyjogi szempontból is lehetetlen célra irányult, ezért azok a Tpv. 11. § (1) bekezdésébe, valamint a 11. § (2) bekezdés a) és d) pontjaiba nem ütköztek, azok nem minősülnek titkos kartellnek.
- [22] Az I. és III. rendű felperesek fellebbezéseivel kapcsolatban a Tpv. 78. § (1) és (3) bekezdéseire utalással rögzítette, hogy az alperes elnöke a bírságolás szempontjainak mérőszámait Bírságközleményben egységesítette. Ez azonban nem jelenti azt, hogy annak alapján az alperes a törvényi maximumot meghaladhatja, és különösen nem járhat azzal az eredménnyel, hogy az alperes az esetben, ha a Bírságközleménye alapján számított bírság meghaladja a törvényi maximumot, akkor egyszerűen és minden indokolás nélkül kiszabhatja a törvény szerinti legmagasabb összeget. Az ily módon kiszabott bírság ugyanis jelentheti azt, hogy az alperes sem a Bírságközleményben, sem a Tpv. 83. § (3) bekezdésében foglalt szempontokat nem mérlegelte, de azt is, hogy minden, a bírság körében számba vehető körülményt, a legsúlyosabbnak értékelt. Ezek egyike sem olvasható ki a határozatból, különös tekintettel arra is, hogy az alperes a Bírságközlemény alapján értékelhető egyik szempont tekintetében sem adta a legmagasabb pontszámot, azaz a saját maga által megjelölt szempontok egyikét sem tartotta a legsúlyosabbnak, maximális pontszámmal értékelendőnek.
- [23] Az alperes a bírság összegénél, így sem a saját maga által kreált Bírságközleményt, sem a törvényt nem tartotta be. Az indokolásból nem derül ki, hogy milyen okból tartotta a maximum bírság kiszabását mindegyik felperes esetében kiszabhatónak, ezért a bírságok összege a Tpv. 83. § (3) bekezdésébe ütközött.
- [24] A megismételt eljárásra nézve előírta, hogy az alperes újból megfontolhatja az I. és III. rendű felperesekkel szemben a bírság kiszabását vagy mellőzését, bírság kiszabás esetén azonban meg kell jelölnie és indokolnia azokat a szempontokat, amelyek az általa kiszabandó bírságösszeg jogszerűségét megalapozzák.
- [25] A perköltség tekintetében a Pp. 78. § (1) bekezdésére hivatkozott azzal, hogy azok összegét a Pp. 79. § (1) bekezdés szempontjai alapján állapította meg.

A felülvizsgálati kérelem

- [26] Az alperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és helyette új, a felperesek keresetét teljes egészében elutasító határozat meghozatalát kérte,

Kfv.VI.37.060/2018/15.

másodlagosan az első-, illetve másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárt első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását indítványozta.

- [27] Állította, hogy a másodfokú ítélet sérti a Pp. 3. § (2), 252. § (3), 275. § (3) bekezdését, továbbá a 335/A. §-át és 336/A. § (1) bekezdés a) pontját és (2) bekezdését, amennyiben túlterjeszkedett a kereseti kérelmeken. Az I. rendű és III. rendű felperesek ugyanis kizárólag csak a bírság mérséklését vagy mellőzését kérték, a petitum a bírság kiszabásra vonatkozó határozati rendelkezés hatályon kívül helyezésére és az alperes új eljárásra kötelezésére nem irányult.
- [28] A Kft. pedig kizárólag a határozat rendelkező rész I. pontjában megállapított, a piacfelosztással kapcsolatos jogsértés tekintetében élt keresettel, a határozat többi, ettől jól elkülöníthető önálló részeivel szemben keresetet nem terjesztett elő.
- [29] A másodfokú ítélet indokolása a Pp. 221. § (1) bekezdésébe ütközik, mert a versenyfelügyeleti bírság szempontjából teljesen értelmezhetetlen Tpv. 83. § (3) bekezdését hívja fel döntése alátámasztására. Ezt a rendelkezést az ítélet többször is felhívja, így elírásnak nem minősül, ugyanakkor annak tartalmát még általánosság szintjén sem ismerteti, illetve nem vezeti le, hogy milyen okszerű kapcsolódás van e törvényi rendelkezés és a bírság kiszabás felülvizsgálata között.
- [30] A jogerős ítélet perköltségről szóló rendelkezése a Pp. 221. § (1) bekezdésében és a 78. § (1), illetve 79. § (1) bekezdésében foglaltakba is ütközik. A másodfokú bíróság punitív jelleggel, önkényesen állapította meg a perköltség mértékét úgy, hogy annak megállapítására vonatkozó egyedi, az ügy sajátosságához igazodó szempontok nem derülnek ki az ítélet indokolásából.
- [31] Az anyagi jogi szabálysértések körében előadta, hogy a piacmeghatározásból levont jogszerűtlen ítéleti következtetések és a bizonyítékok figyelmen kívül hagyása a Pp. 164. §, 206. § és 239. § rendelkezéseibe ütközik. Kifogásolta, hogy a jogerős ítélet köztudomású tényből vont le kirívóan okszerűtlen következtetést úgy, hogy a versenykorlátozó célú megállapodás – általa feltárt és a határozatban bemutatott – bizonyítékait teljes egészében figyelmen kívül hagyta.
- [32] A másodfokú ítélet potenciális versenytársai minőségre vonatkozó téves tesztje sérti a Tpv. 11. § (1) bekezdését és (2) bekezdés a) pontját.
- [33] Téves és jogszabálysértő a Vj/58/2016/6. számú fúziós határozat ítéleti értelmezése, ezért az ítélet sérti a Pp. 339/A. §-át és 206. §-át, valamint 275. § (3) bekezdését.
- [34] A bírság kiszabásra vonatkozó ítéleti rendelkezés sérti a Tpv. 78. § (1) és (3) bekezdését, valamint 339/B. §-át. Iratellenes az ítélet, amennyiben egyik vállalkozás vonatkozásában sem haladta meg a kiszabott bírság összege a határozat meghozatalát megelőző üzleti évükben elért nettó árbevételük 10%-át, ezen kívül a határozat részletes indokolást tartalmaz e körben is.

A csatlakozó felülvizsgálati kérelmek

- [35] Az I. rendű felperes csatlakozó fellebbezésében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az alperesi határozat rá vonatkozó rendelkezéseinek hatályon kívül helyezését, másodlagosan a határozat megváltoztatásával a bírság törlését vagy jelentős mértékű csökkentését, harmadlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára való utasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 3. § (2) bekezdését, 215. §-át, 221. § (1) bekezdését, valamint 253. § (1) és (3) bekezdéseit.
- [36] Előadta, hogy a kereseti kérelme a versenyfelügyeleti bírság eltörlésére, illetve jelentős mértékű csökkentésére irányult, az alperes új eljárásra kötelezését nem kérte. A jogerős ítélet ezért túlterjeszkedett a kereseti kérelmén, amikor érdemi döntéshozatal helyett az alperest új

Kfv.VI.37.060/2018/15.

eljárásra kötelezte.

- [37] Az indokolási kötelezettség azzal sérült, hogy az ítélet tévesen hivatkozott a Tpvt. 83. § (4) bekezdésére.
- [38] Az 1/2010. KJE határozat, valamint az 1/2014. (VI.30.) PK vélemény felhívásával hangsúlyozta, hogy az ítélet indokolása semmilyen körülményt vagy súlyos jogszabálysértést nem jelöl meg, amely befolyással lett volna az ügy érdemére, méghozzá úgy, hogy az az eljárás megismétlését alapozná meg.
- [39] A III. rendű felperes csatlakozó fellebbezésében a jogerős ítélet részben hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az új eljárásra kötelező rendelkezés hatályon kívül helyezését, másodlagosan e mellett a bírságösszeg mértékének megállapítását, ezen belül annak mellőzését vagy mérséklését, harmadlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való utasítását kérte.
- [40] Állította, hogy a jogerős ítélet sérti a Tpvt. 76. § (1) bekezdését, 78. § (1) és (3) bekezdéseit, 83. § (4) bekezdését, a Pp. 2. § (1) és (2) bekezdéseit, 3. § (2) és (3) bekezdéseit, valamint 206. § (1) és (3) bekezdéseit, 252. § (3) bekezdését és 253. § (2) bekezdését, ezen kívül a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 2. § (2) bekezdésébe és az Alaptörvény 28. cikkébe is ütközik.
- [41] Érvelése szerint a másodfokú bíróság akkor járt volna el jogszerűen, ha a felperesek által támadott határozat bírságfizetésre kötelező rendelkezéseire anélkül helyezi hatályon kívül, hogy az alperest e körben új eljárásra kötelezi. Kifogásolta azt az ítéleti megállapítást, miszerint miután az alperes a határozatában jogsértéseket állapított meg, ezért az I. és III. rendű felperesek magát a bírság kiszabást nem sérelmezhetik. A Tpvt. szerint jogsértés esetén is csak lehetőség a bírság kiszabása, jogsértés hiányában azonban még egy esetlegesen megismételt közigazgatási eljárásban sem kerülhet sor bírság kiszabására.
- [42] Álláspontja szerint a másodfokú bíróság nem terjeszkedett túl a kereseti kérelmén, azonban azt jogszerűtlenül nem teljesítette, amikor valamennyi jogszabályi és perbeli feltétel adott volt a keresetének megfelelő ítélet meghozatalához.
- [43] A Bszi. rendelkezése azért sérült, mert a másodfokú bíróság a jog alkalmazási tevékenysége és ítélete meghozatala során nem biztosította a csatlakozási felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályok érvényesülését.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [44] A felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelmek alaposak.
- [45] A Pp. 275. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A jogerős ítélet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálható felül.
- [46] A jogerős ítélet a peres eljárás több lényeges szabályát súlyosan sérti, ezért az érdemi felülvizsgálatra nem alkalmas.
- [47] A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata nem jelent korlátlan ellenőrzési jogkört az eljáró bíróság számára. A felülvizsgálat irányát és kereteit a felperes keresete jelöli ki, hiszen a Pp. 3. § (2) bekezdése értelmében a bíróság – a törvényi kivételektől eltekintve – a felperes kérelméhez kötve van.
- [48] A pert keresetlevéllel kell megindítani. A keresetlevélben fel kell tüntetni a Pp. 121. § (1) bekezdésében és 330. § (1) bekezdésében meghatározott tartalmi elemeket. A Pp. 330. § (2) bekezdése értelmében a keresetlevelet jogszabálysértésre hivatkozással kell előterjeszteni.
- [49] A Pp. 335/A. § (1) bekezdése értelmében a felperes a keresetét legkésőbb az első tárgyaláson változtathatja meg. A keresetet azonban a közigazgatási határozatnak a keresetlevéllel nem

Kfv.VI.37.060/2018/15.

támadott önálló – a határozat egyéb rendelkezéseitől egyértelműen elkülöníthető – rendelkezésére csak a perindításra nyitva álló határidőn belül lehet kiterjeszteni.

- [50] A Pp. 213. § (1) bekezdése kimondja, hogy az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjednie a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre, míg a Pp. 215. §-a szerint azon nem is terjedhet túl.
- [51] A fentiek szerint a közigazgatási per alapvető dokumentuma a keresetlevél, amely meghatározza, hogy a felperes mely közigazgatási határozatot, illetve annak mely részét, milyen jogszabálysértésre hivatkozással támadja. A bíróság a közigazgatási szerv határozatát csak ebben a körben vizsgálhatja, a közigazgatási határozat keresettel nem támadott rendelkezése nem képezheti a bírósági felülvizsgálat tárgyát. A Ket. 121. § (1) bekezdésében felsorolt semmisségi okok észlelésén túl a bíróság hivatalból nem vizsgálódhat, a per tárgyát a keresettel nem támadott határozati rendelkezésekre nem terjesztheti ki. Lényeges eljárási szabályt sért a bíróság, ha olyan határozatot, illetve határozati rendelkezést helyez hatályon kívül, amelyet a felperesek egyike sem támadott.
- [52] A Pp. 239. §-a értelmében az elsőfokú eljárásra vonatkozó rendelkezéseket – főszabályként – a másodfokú eljárásban is megfelelően alkalmazni kell.
- [53] A kereset kiemelkedő jelentősége a másodfokú eljárásban is fennmarad, mert az abban foglaltaktól a másodfokú bíróság sem térhet el, azaz olyan határozati rendelkezés tekintetében a másodfokú bíróság sem vizsgálódhat, amelyet a felperesek keresetükben nem támadtak.
- [54] Jelen esetben az alperes a határozatában két jogsértést állapított meg; a I. pontban a piacfelosztást, míg a II. pontban a hirdetések árait és az azokra ható körülményekkel kapcsolatos, üzletileg érzékeny információk egymással való megosztását. E két rendelkezés egymástól jó elkülöníthető, amely különbségtétel a határozat indokolásában is következetesen végigvonul. A határozat 285. pontja szerint a feltárt jogsértések a Tpv. 11. § (1) bekezdésében foglalt tilalmat sértik, de amíg a I. pontban foglalt magatartás különös tekintettel a Tpv. 11. § (2) bekezdés d) pontjába, addig a II. pontban foglalt magatartás a Tpv. 11. § (2) bekezdés a) pontjába ütközik. A különbségtételre az alperes a határozat 289. pontjában a bíróságszabás körében is kitért.
- [55] Az I. rendű felperes és a III. rendű felperes keresetében a határozat jogsértés megállapítására vonatkozó rendelkezéseit egyáltalán nem vitatták, keresetükben e határozati rendelkezések felülvizsgálatát nem kérték. A Kft. a jogsértések közül kizárólag a I. pontban foglalt jogsértést, a piacfelosztást támadta, keresete az e határozati rendelkezéstől jól elkülöníthető II. pontban foglalt jogsértésre vonatkozó rendelkezésre még érintőlegesen sem terjed ki.
- [56] Az egyértelmű kereseti kérelmek ellenére a másodfokú bíróság jogerős ítéletében a határozat Kft.-re vonatkozó rendelkezéseit minden korlátozás nélkül helyezte hatályon kívül megsértve ezzel a Pp. 215. §-át.
- [57] A kereseti kérelemhez kötöttség elve csak a Ket. 121. § (1) bekezdése szerinti, hivatalból észlelendő jogszabálysértések esetén törhető át, a másodfokú bíróság azonban ilyen, semmisségi okot nem állapított meg. Lényeges eljárási szabályt sértett ezért a másodfokú bíróság akkor, amikor az ítéleti döntése túlterjeszkedett a Kft. keresetén, és olyan határozati rendelkezést helyezett hatályon kívül, amelyre sem a felperesek, sem a Kft. keresete nem terjed ki, ezért az a per tárgyát nem is képezte.
- [58] A Kúria a Legfelsőbb Bíróság 2/2011. (V.9.) KK véleményben foglaltakkal utalással hangsúlyozza, hogy a közigazgatási perben a kereseti kérelem nem általában vonatkozik a közigazgatási határozat felülvizsgálatára, hanem a felperes meghatározott irányú felülvizsgálatot kér. Ezért nem lehet a kereset korlátait a határozat megváltoztatásának vagy hatályon kívül helyezésének kérelmezésére szűkíteni. E tekintetben tehát a kereseti kérelemhez kötöttség nem érvényesül, a bíróság akkor is teljesíti a kereseti kérelmet, ha megváltoztatás helyett a határozati rendelkezést – akár új eljárásra kötelezés mellett –

Kfv.VI.37.060/2018/15.

hatályon kívül helyezi.

- [59] A fentiekre figyelemmel az I. rendű felperes és III. rendű felperes keresetén nem terjeszkedett túl a másodfokú bíróság akkor, amikor a bíróság fizetésére kötelező rendelkezéseket – megváltoztatás helyett – hatályon kívül helyezte és az alperest e körben új eljárásra kötelezte.
- [60] A Pp. 339/A. §-a szerint a bíróság a közigazgatási határozatot – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a meghozatalakor alkalmazandó jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül.
- [61] A közigazgatási perben a bíróságnak abban a kérdésben kell állást foglalnia, hogy a közigazgatási határozat jogszerű-e, avagy sem. Ennek megítélésénél a határozat meghozatalakor alkalmazandó jogszabályokra és az akkor fennálló tényekre, körülményekre kell figyelemmel lenni. A körülményekben utóbb bekövetkezett változás a döntés jogszerűségére nem hat ki, a tényállás időközbeni megváltozása nem teszi visszamenőlegesen jogszabálysértővé az egyébként jogszerű határozatot.
- [62] A Kúria – anélkül, hogy a jogerős ítéletet érdemben felülvizsgálta volna – rögzíti, hogy a másodfokú bíróság a tényállás megállapításánál kiemelt jelentőséget tulajdonított a 2016. augusztus 3. napján hozott Vj/58-66/2016. számú fúziós határozatnak, az abban foglalt egyes megállapításokat a per tárgyát képező közigazgatási határozat jogszerűségének vizsgálatánál relevánsnak értékelte.
- [63] Azzal, hogy a másodfokú bíróság a közigazgatási határozat felülvizsgálata során a tényállás releváns elemeként vette figyelembe a határozat meghozatala után több évvel később hozott újabb közigazgatási határozatot, megsértette a Pp. 339/A. §-át.
- [64] A Tpv. 83. § (3) bekezdése szerint a közigazgatási perben a Versenytanács elnökének megbízása alapján a Gazdasági Versenyhivatal képviselőjében az eljáró Versenytanács tagja is eljárhat.
- [65] A Pp. 221. § (1) bekezdése kimondja, hogy az ítélet indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást, az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyekben a bíróság ítélete alapul. A másodfokú bíróság a bírságkiszabás körében többször hivatkozott Tpv. 83. § (3) bekezdésére, sőt egyenesen azt mondta ki, hogy az alperes által meghatározott bírságösszegek a Tpv. 83. § (3) bekezdésébe ütköznek.
- [66] A jogerős ítélet indokolásában azonban nem található válasz arra, hogy milyen összefüggés van a Tpv. 83. § (3) bekezdése és a bírságkiszabással kapcsolatos Tpv. rendelkezések között. Nem vezeti le, hogy miként értelmezhető a Tpv. perképviselőre vonatkozó rendelkezésre a bírságkiszabás körében, e szabály mennyiben és miért vonatkoztatható az alperes által meghatározott bírságösszegekre, hogyan teszi a határozati rendelkezéseket jogszabálysértővé.
- [67] Mivel a Kúria szerint a Tpv. 83. § (3) bekezdése a bírságkiszabás körében nem értelmezhető, a másodfokú bíróság ennek ellenére minden indokolás nélkül e jogszabálysértést állapította meg, az ítélet sérti a Pp. 221. § (1) bekezdését.
- [68] Az előzőekben megállapított eljárási jogszabálysértések külön-külön is olyan súlyúak, amelyek miatt a támadott ítélet érdemi felülvizsgálatát nem lehet elvégezni.
- [69] A jogerős ítélet továbbá a Pp. 221. § (1) bekezdésébe ütközik az által is, hogy a perköltségre vonatkozó rendelkezés indokát nem adta meg. Nem mutatta be, hogy milyen szempontok figyelembevételével állapította meg az egyes felperesek részére fizetendő perköltség összegeket, ennek körében mit, milyen súllyal mérlegelt, miként értékelte a képviselők által kifejtett munka mennyiségét, színvonalát, de nem adott számot arról sem, hogy figyelembe vett-e bármilyen összegben is készkiadást, más költséget.
- [70] A Kúria a fentiekre figyelemmel a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdését alkalmazva hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

Kfv.VI.37.060/2018/15.

- [71] Az új eljárásban a másodfokú bíróságnak először is meg kell határoznia a másodfokú eljárás kereteit, ennek során az egyes felperesek kereseti kérelmét kell alapul vennie. A kereseti kérelmeken a másodfokú bíróság nem terjedhet túl, a fellebbezéseket, illetve a csatlakozó fellebbezést csak a kereseti kérelmek által meghatározott kereteken belül bírálhatja el. Az ügy érdemét érintően szem előtt kell tartania, hogy a Pp. 339/A. § szerint a közigazgatási határozat a meghozatalakor fennálló tények alapján vizsgálható felül, az utóbb bekövetkezett tények, körülmények, így az évekkel később hozott fúziós határozat a jogszerűségi vizsgálat értékelési körébe nem vonható. Ítéletében arra kell választ adnia, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt-e állást a támadott határozat jogszerűségéről. Az új eljárásban hozott ítélet indokolásában a Pp. 221. § (1) bekezdésében meghatározott valamennyi kötelező tartalmi elemre ki kell térnie. Az indokolási kötelezettség a perköltség tekintetében is fennáll, be kell mutatnia a mérlegelési szempontjait, a mérlegelés folyamatát, nem elegendő pusztán a Pp. 79. § (1) bekezdésére utalni.
- [72] A Kúria a 2. sorszámú végzésével megállapította, hogy a Pannon Lapok Társasága Kiadó Kft., mint II. rendű felperes jogutódja a Mediaworks Hungary Zrt., mint III. rendű felperes, míg a 15. sorszámú végzésével megállapította, hogy az INFORM MÉDIA Kft., mint I. rendű felperes jogutódja az INFORM MÉDIA Kft.
- [73] A fentiekre tekintettel a megismételt eljárásban a peres felek perbeli állását is rendezni kell.

A döntés elvi tartalma

- [74] *Érdemben nem felülvizsgálható az a jogerős ítélet, amely túlterjeszkedik a kereseti kérelmen, a döntést a határozat meghozatala után több évvel később hozott határozatra is alapítja, jogszabálysértést oda nem illő jogszabályi rendelkezésre hivatkozással állapít meg, továbbá nem mutatja be a perköltség összegének mérlegelését.*

Záró rész

- [75] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson bírálta el.
- [76] A Kúria a perköltséget a Pp. 275. § (5) bekezdése alapján csupán megállapította, annak viseléséről a megismételt eljárásban a másodfokú bíróságnak kell majd döntenie.
- [77] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2019. január 16.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. előadó bíró, Dr. Sugár Tamás s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő